BADANIA OPERACYJNE I LOGISTYKA ĆW. PROJEKTOWE

DR INŻ. KRYSTIAN ZYGUŁA

KZYGULA@AGH.EDU.PL

B4/P.103

TEL. 12617 38 72

Przygotowano na podstawie:

- Dr inż. O. Lypchanskyi: materiały własne
- mgr Anna Bernaciak: materiały ćwiczeniowe

PLAN ZAJĘĆ **INO GR. 1**

2024-03-04 CWP1 9:45 - 11:15	Regulamin i zasady zaliczenia. Organizacja zajęć. Podział na zespoły i tematy projektów. Wprowadzenie teoretyczne z Metody CPM. Wymagania do aplikacji z Metody CPM.
2024-03-18 CWP2 9:45 - 11:15 - ONLINE	Praca nad projektem z Metody CPM.
2024-04-15 CWP3 9:45 - 11:15	Praca nad projektem z Metody CPM.
2024-04-29 CWP4 9:45 - 11:15	Wprowadzenie teoretyczne z Zagadnienia Pośrednika. Wymagania do aplikacji z Zagadnienia Pośrednika.
2024-05-13 CWP5 9:45 - 11:15	Oddawanie projektów z Metody CPM. Praca nad projektem z Zagadnienia Pośrednika.
2024-05-20 CWP6 9:45 - 11:15	Praca nad projektem z Zagadnienia Pośrednika.
2024-06-03 CWP7 9:45 - 11:15	Oddawanie projektów z Zagadnienia Pośrednika. Wystawianie ocen.

PLAN ZAJĘĆ **ITE GR. 1**

2024-02-26 CWP1 13:15 - 14:45	Regulamin i zasady zaliczenia. Organizacja zajęć. Podział na zespoły i tematy projektów. Wprowadzenie teoretyczne z Metody CPM. Wymagania do aplikacji z Metody CPM.
2024-03-11 CWP2 13:15 - 14:45	Praca nad projektem z Metody CPM.
2024-03-25 CWP3 13:15 - 14:45	Praca nad projektem z Metody CPM.
2024-04-08 CWP4 13:15 - 14:45	Wprowadzenie teoretyczne z Zagadnienia Pośrednika. Wymagania do aplikacji z Zagadnienia Pośrednika.
2024-04-22 CWP5 13:15 - 14:45	Oddawanie projektów z Metody CPM. Praca nad projektem z Zagadnienia Pośrednika.
2024-05-06 CWP6 13:15 - 14:45	Praca nad projektem z Zagadnienia Pośrednika.
2024-05-27 CWP7 13:15 - 14:45 ONLINE	Oddawanie projektów z Zagadnienia Pośrednika. Wystawianie ocen.

PLAN ZAJĘĆ **ITE GR. 2**

2024-03-04 CWP1 13:15:14:45	Regulamin i zasady zaliczenia. Organizacja zajęć. Podział na zespoły i tematy projektów. Wprowadzenie teoretyczne z Metody CPM. Wymagania do aplikacji z Metody CPM.		
2024-03-18 CWP2 13:15 : 14:45- ONLINE	Praca nad projektem z Metody CPM.		
2024-04-15 CWP3 13:15:14:45	Praca nad projektem z Metody CPM.		
2024-04-29 CWP4 13:15 : 14:45	Wprowadzenie teoretyczne z Zagadnienia Pośrednika. Wymagania do aplikacji z Zagadnienia Pośrednika.		
2024-05-13 CWP5 13:15:14:45	Oddawanie projektów z Metody CPM. Praca nad projektem z Zagadnienia Pośrednika.		
2024-05-20 CWP6 13:15:14:45	Praca nad projektem z Zagadnienia Pośrednika.		
2024-06-10 CWP7 13:15:14:45	Oddawanie projektów z Zagadnienia Pośrednika. Wystawianie ocen.		

PLAN ZAJĘĆ **ITE GR. 3**

2024-02-26 CWP1 9:45 : 11:15	Regulamin i zasady zaliczenia. Organizacja zajęć. Podział na zespoły i tematy projektów. Wprowadzenie teoretyczne z Metody CPM. Wymagania do aplikacji z Metody CPM.
2024-03-11 CWP2 9:45 : 11:15	Praca nad projektem z Metody CPM.
2024-03-25 CWP3 9:45 : 11:15	Praca nad projektem z Metody CPM.
2024-04-08 CWP4 9:45 : 11:15	Wprowadzenie teoretyczne z Zagadnienia Pośrednika. Wymagania do aplikacji z Zagadnienia Pośrednika.
2024-04-22 CWP5 9:45 : 11:15	Oddawanie projektów z Metody CPM. Praca nad projektem z Zagadnienia Pośrednika.
2024-05-06 CWP6 9:45 : 11:15	Praca nad projektem z Zagadnienia Pośrednika.
2024-05-27 CWP7 9:45 : 11:15 ONLINE	Oddawanie projektów z Zagadnienia Pośrednika. Wystawianie ocen.

SYLLABUS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności	
Wykład	28	
Ćwiczenia laboratoryjne	14	
Ćwiczenia projektowe	14	
Przygotowanie do zajęć	35	1
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	40	B
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2	
Dodatkowe godziny kontaktowe	2	
Przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania	15	1

- 1 NIEUSPRAWIEDLIWIONA NIEOBECNOŚĆ
- KAŻDĄ KOLEJNĄ NALEŻY USPRAWIEDLIWIĆ
- STUDENT, KTÓRY BĘDZIE NA MNIEJ NIŻ CZTERECH
  ZAJĘCIACH JEST TRAKTOWANY JAK STUDENT,
  KTÓRY NIE UCZĘSZCZAŁ NA ZAJĘCIA.
- STUDENT, KTÓRY BĘDZIE MIAŁ WIĘCEJ NIŻ
   DWIE NIEUSPRAWIEDLIWIONE NIEOBECNOŚCI
   TRAKTOWANY JEST JAK STUDENT, KTÓRY NIE
   UCZĘSZCZAŁ NA ZAJĘCIA.

REGULAMIN PRACOWNI KOMPUTEROWEJ

- 1. W SALACH KOMPUTEROWYCH NIE WOLNO JEŚĆ/PIĆ,
- 2. ODZIENIE WIERZCHNIE (KURTKI, PŁASZCZE) NALEŻY ZOSTAWIĆ W SZATNI (Z WYJĄTKIEM SYTUACJI GDY SZATNIA JEST NIECZYNNA),
- 3. NIE WOLNO ODŁĄCZAĆ OD PRĄDU/INTERNETU ŻADNEGO URZĄDZENIA W PRACOWNI KOMPUTEROWEJ,
- 4. MOŻNA KORZYSTAĆ Z WŁASNEGO LAPTOPA JEŻELI NIE NARUSZA TO POPRZEDNIEGO PUNKTU (ZASILACZ MOŻNA PODŁĄCZYĆ **TYLKO W WOLNE GNIAZDKA**),
- 5. NALEŻY PRZESTRZEGAĆ ZASAD BHP ORAZ REGULAMINU PRACOWNI,
- 6. NIE WOLNO INSTALOWAĆ ŻADNEGO OPROGRAMOWANIA NA STANOWISKACH KOMPUTEROWYCH,
- 7. WSZELKIE USTERKI/NIEPRAWIDŁOWOŚCI W FUNKCJONOWANIU SPRZĘTU NALEŻY BEZZWŁOCZNIE ZGŁOSIĆ PROWADZĄCEMU.

- ABY UZYSKAĆ ZALICZENIE Z ĆW. PROJEKTOWYCH NALEŻY PRZYGOTOWAĆ I ZŁOŻYĆ DWA PROJEKTY ORAZ OTRZYMAĆ OCENĘ MIN. 3,0 Z KAŻDEGO.
- DOWODEM ZALICZENIA JEST ZAPREZENTOWANIE DWÓCH PROJEKTÓW PROWADZĄCEMU NA WYZNACZONYCH ZAJĘCIACH ORAZ ZŁOŻENIE SPRAWOZDANIA.
- PROJEKT REALIZUJEMY W ZESPOŁACH TRZY- LUB DWUOSOBOWYCH
- ZESPOŁY MAJĄ DOWOLNOŚĆ W WYBORZE JĘZYKA I ŚRODOWISKA PROGRAMOWANIA
- NA KAŻDYCH ZAJĘCIACH ZESPOŁY BĘDĄ PRZEDSTAWIAŁY POSTĘP PRACY ZGODNIE
   Z PRZYJĘTYM HARMONOGRAMEM PROJEKTU. ZA POSTĘPY LUB ICH BRAK ZESPOŁY
   BĘDĄ OTRZYMYWAŁY + / -
- KAŻDE 3 "-" TO 0.5 OCENY W DÓŁ DO OCENY KOŃCOWEJ

- TEMATEM PROJEKTU JEST STWORZENIE APLIKACJI KTÓRE BĘDĄ ROZWIĄZYWAĆ
   ZADANIE Z METODY CPM I ZAGADNIENIE POŚREDNIKA OBA ZAGADNIENIA MOGĄ
   ZAWIERAĆ SIĘ W JEDNEJ APLIKACJI.
- TEMATY PROJEKTÓW DLA POSZCZEGÓLNYCH PAR RÓŻNIĆ SIĘ BĘDĄ TYLKO RODZAJEM
   APLIKACJI PRZEGLĄDARKOWA LUB OKIENKOWA.
- KAŻDA APLIKACJA POWINNA POSIADAĆ INTERFEJS DO WPISYWANIA DANYCH WEJŚCIOWYCH.
- KAŻDA APLIKACJA POWINNA POSIADAĆ WIZUALIZACJĘ WYNIKÓW.
  - DLA METODY CPM: NP. W FORMIE GRAFU* / TABELI, OBLICZENIE NAJWCZEŚNIEJSZYCH/NAJPÓŹNIEJSZYCH
    MOMENTÓW ZAKOŃCZENIA I ROZPOCZĘCIA CZYNNOŚCI, OBLICZENIE REZERW CZASOWYCH, OKREŚLENIE ŚCIEŻKI
    KRYTYCZNEJ, KONSTRUKCJA HARMONOGRAMU GANTTA** (ASAP/ALAP).
  - **DLA ZAGADNIENIA POŚREDNIKA:** ZAWIERAJĄCĄ: TABELĘ ZYSKÓW JEDNOSTKOWYCH, TABELĘ OPTYMALNYCH PRZEWOZÓW ORAZ WYLISTOWANE: KOSZT CAŁKOWITY, PRZYCHÓD CAŁKOWITY, ZYSK POŚREDNIKA.

^{*} OBOWIĄZKOWY

^{**} DODATKOWY

OCENIANIE (METODA CPM):

- ABY UZYSKAĆ OCENĘ POZYTYWNĄ APLIKACJA MUSI POPRAWNIE ROZWIĄZYWAĆ
   ZAGADNIENIE
- APLIKACJA Z GRAFICZNYM INTERFEJSEM (JEŚLI KONSOLOWA MAX. 3.5).
- OCENA WYJŚCIOWA 4.0:
  - ZA BRAK ELEMENTU Z INTERFEJSU LUB WIZUALIZACJI WYNIKÓW ODEJMOWANE JEST 0.5 OCENY.
  - ZA KAŻDĄ DODATKOWĄ FUNKCJONALNOŚĆ LUB DODATKOWY ELEMENT WIZUALIZACJI WYNIKÓW DODAWANE JEST 0.5 OCENY.
- OCENIE PODDAWANE BĘDĄ RÓWNIEŻ ZABEZPIECZANIA. STARANNOŚĆ, CZYTELNOŚĆ I ESTETYKA APLIKACJI, DZIĘKI CZEMU MOŻNA PONIEŚĆ OCENĘ.
- ODDANIE APLIKACJI PO TERMINIE: ODEJMOWANE JEST 0.5 OCENY ZA KAŻDE SPOTKANIE

OCENIANIE (ZAGADNIENIE POŚREDNIKA):

- APLIKACJA POWINNA ROZWIĄZYWAĆ NIEZBILANSOWANE ZAGADNIENIE POŚREDNIKA (TJ. POPYT ≠ PODAŻ), JEŚLI BĘDZIE OBLICZAĆ ZAGADNIENIE ZBILANSOWANE MAX. 4.0
- APLIKACJA Z GRAFICZNYM INTERFEJSEM (JEŚLI KONSOLOWA MAX. 3.5).
- OCENA WYJŚCIOWA 4.0:
  - ZA BRAK KAŻDEJ Z FUNKCJONALNOŚCI Z GUI I WIZUALIZACJI ODEJMOWANE JEST 0,5 OCENY
    (MOŻLIWOŚĆ WPISANIA: PODAŻY, POPYTU, CEN ZAKUPU I SPRZEDAŻY, KOSZTÓW TRANSPORTU, TABELA ZYSKÓW
    JEDNOSTKOWYCH, TABELA OPTYMALNYCH PRZEWOZÓW ORAZ WYLISTOWANE: KOSZT CAŁKOWITY, PRZYCHÓD CAŁKOWITY,
    ZYSK POŚREDNIKA)
  - ZA WPROWADZENIE DODATKOWYCH FUNKCJONALNOŚCI (NP. DOWOLNOŚĆ W WYBORZE ILOŚCI DOSTAWCÓW I ODBIORCÓW, DODATKOWE DANE WYŚWIETLANE PRZY WIZUALIZACJI WYNIKÓW) DODAWANE JEST 0,5 OCENY.
- OCENIE PODDAWANE BĘDĄ RÓWNIEŻ ZABEZPIECZANIA. STARANNOŚĆ, CZYTELNOŚĆ I ESTETYKA APLIKACJI, DZIĘKI CZEMU MOŻNA PONIEŚĆ OCENĘ.
- ODDANIE APLIKACJI PO TERMINIE: ODEJMOWANE JEST 0.5 OCENY ZA KAŻDE SPOTKANIE

PROJEKT – FORMA ZALICZENIA

- ZESPÓŁ PROJEKTOWY PREZENTUJE DZIAŁANIE PROGRAMU PROWADZĄCEMU INDYWIDUALNIE
- PODCZAS ZALICZENIA APLIKACJA TESTOWANA JEST NA PRZYKŁADZIE JEDNEGO ZADANIA WYBRANEGO PRZEZ PROWADZĄCEGO
- NA DZIEŃ ZALICZENIA NALEŻY PRZYGOTOWAĆ SPRAWOZDANIE ZGODNIE Z WYTYCZNYMI PROWADZĄCEGO (UPEL)
- PROJEKT MOŻNA ODDAĆ WCZEŚNIEJ

UPEL

- MATERIAŁY DODATKOWE
- WYSYŁANIE SPRAWOZDAŃ
- ZESTAWIENIE OCEN

HASŁA GRUPOWE

- BOILITE1
- BOILITE2
- BOILITE3
- BOILINO1

• **PYTANIA**?

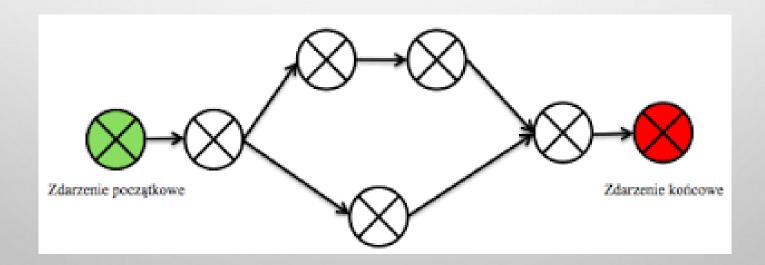
• PODZIAŁ NA ZESPOŁY PROJEKTOWE.

DEKLARACJA RODZAJU APLIKACJI

PRZYGOTOWANIE HARMONOGRAMU PROJEKTU I PODZIAŁU
 OBOWIĄZKÓW NA NASTĘPNE ZAJĘCIA.

METODA CPM

- METODA ŚCIEŻKI KRYTYCZNEJ (ANG. CRITICAL PATH METHOD, CPM)
- METODA PLANOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ, PROJEKTÓW, KTÓRE SKŁADAJĄ SIĘ Z WIELU
   CZYNNOŚCI WYKONYWANYCH W USTALONEJ KOLEJNOŚCI PO SOBIE BĄDŹ RÓWNOLEGLE.

PODSTAWOWE POJĘCIA

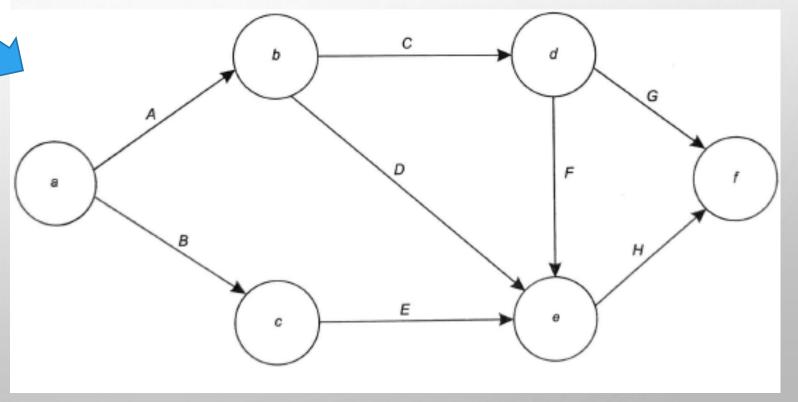
- BEZPOŚREDNI POPRZEDNIK CZYNNOŚĆ KTÓRĄ NALEŻY ZAKOŃCZYĆ
   PRZED ROZPOCZĘCIEM OBECNIE ROZPATRYWANEJ CZYNNOŚCI
- ZDARZENIE MOMENT W KTÓRYM KOŃCZY SIĘ OSTATNIA CZYNNOŚĆ PRZED ROZPOCZĘCIEM KOLEJNEJ.
- CZAS KRYTYCZNY NAJKRÓTSZY MOŻLIWY CZAS REALIZACJI PROJEKTU.
- ŚCIEŻKA KRYTYCZNA NASTĘPUJĄCE PO SOBIE CZYNNOŚCI KTÓRE WYZNACZAJĄ CZAS KRYTYCZNY. W JEJ SKŁAD WCHODZĄ CZYNNOŚCI KRYTYCZNE.

Czynność	Czynność bezpośrednio poprzedzająca	Czas trwania
A	_	5
В	_	7
С	A	6
D	A	8
E	В	3
F	С	4
G	C	2
Н	E, D, F	5

Czynność	Czas trwania, dni	Następstwo zdarzeń
Α	3	1-2
В	4	2-3
С	6	2-4
D	7	3-5
E	1	5-7
F	2	4-7
G	3	4-6
Н	4	6-7
1	1	7-8
J	2	8-9

Dane wejściowe

- Czynność poprzedzająca
- Następstwo zdarzeń

KROK DO PRZODU

WYLICZENIE NAJWCZEŚNIEJSZYCH MOMENTÓW ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA CZYNNOŚCI
 ES (EARLY START) – NAJWCZEŚNIEJSZY MOMENT ROZPOCZĘCIA CZYNNOŚCI

EF (EARLY FINISH) – NAJWCZEŚNIEJSZY MOMENT ZANOŃCZENIA CZYNNOŚCI

T – CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI

$$EF = ES+T$$

CZYNNOŚĆ A	Czynność C
CZYNNOSC A	Czynnosc

$$\mathsf{ES} = \mathsf{5}$$

$$ES = 0$$
  $EF = 5+6 = 11$

$$EF = 0+5 = 5$$

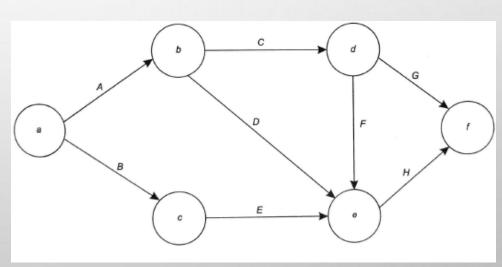
CZYNNOŚĆ B Czynność D

$$ES = 0 \qquad ES = 5$$

$$EF = 0+7 = 7$$

_	
	Czas
	trwania
	5
	7
	6
	8
	3
	4
	2

KROK DO TYŁU

WYLICZENIE NAJWCZEŚNIEJSZYCH MOMENTÓW ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA CZYNNOŚCI
 LS (LATE START) – NAJPÓŹNIEJSZY MOMENT ROZPOCZĘCIA CZYNNOŚCI
 LF (LATE FINISH) – NAJPÓŹNIEJSZY MOMENT ZANOŃCZENIA CZYNNOŚCI

LS = LF-T

T – CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI

	, ,	
CZYNN		ш
CZININ		п

LF = 20

LS = 20-5 = 15

CZYNNOŚĆ G

LF = 20

LS = 20-2 = 18

Czynność F

LF = 15

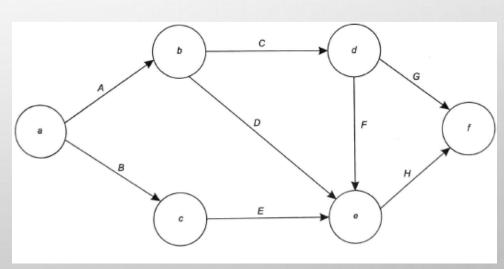
LS = 15-4 = 11

Czynność E

LF = 15

LS = 15-3 = 12

Itd.....

	Czas
	trwania
	5
	7
	6
	8
	3
	4
	2
	5
ŀ	

REZERWY

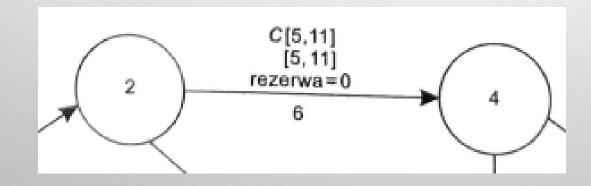
- REZERWA CZYNNOŚCI DŁUGOŚĆ ODCINKA CZASU O JAKI MOŻEMY OPÓŹNIĆ REALIZACJĘ
   CZYNNOŚCI
- R = LS-ES = LF-EF
- JEŻELI REZERWA JEST RÓWNA ZERO TO CZYNNOŚĆ WCHODZI W SKŁAD ŚCIEŻKI KRYTYCZNEJ.

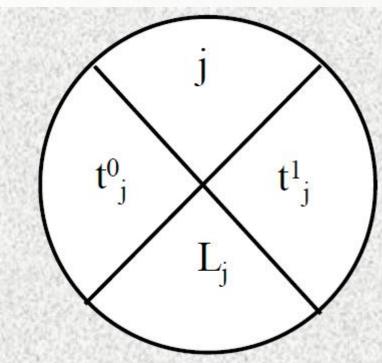
Czynność	Czas trwania	ES	EF	LS	LF	Rezerwa	Czynność krytyczna
Α	5	0	5	0	5	0	tak
B	7	0	7	5	12	5	nie
C	6	5	11	5	11	0	tak
D	8	5	13	7	15	2	nie
E	3	7	10	12	15	5	nie
F	4	11	15	11	15	0	tak
G	2	11	13	18	20	7	nie
Н	5	15	20	15	20	0	tak

GRAF

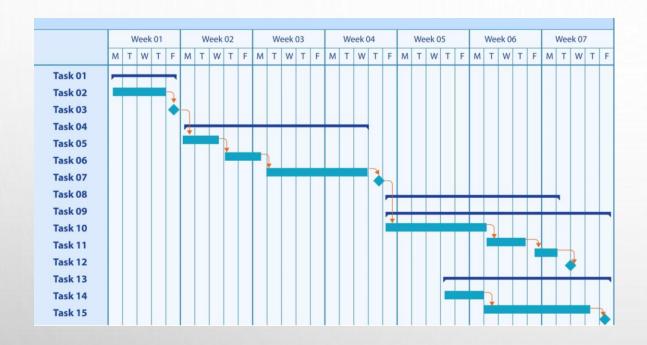
 SPOSÓB PREZENTACJI GRAFU JEST DOWOLNY, ALE MAJĄ SIĘ NA NIM ZNALEŹĆ INFORMACJE TAKIE JAK:

- NR ZDARZENIA
- ES
- EF
- R
- CZY NALEŻY DO ŚCIEŻKI KRYTYCZNEJ

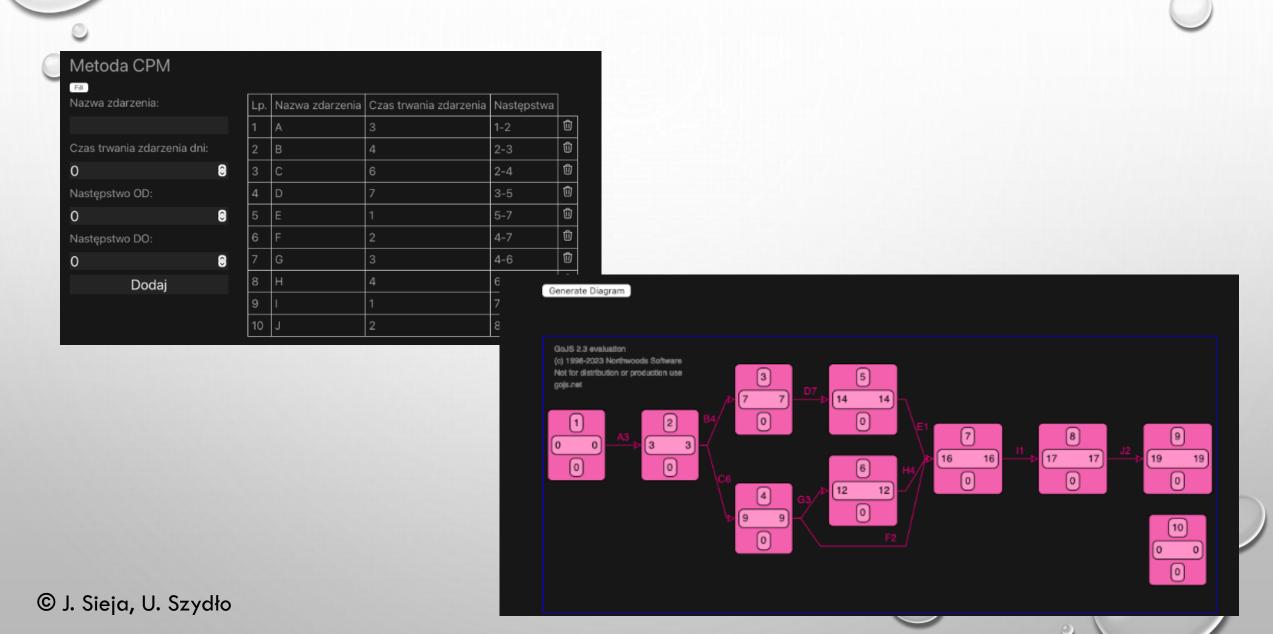
GANTT CHART

Harmonogram ASAP (as soon as possible) – rozpoczęcie wszystkich czynności zaplanowane w najwcześniejszych momentach

Harmonogram ALAP (as late as possible) – rozpoczęcie wszystkich czynności zaplanowane w najpóźniejszych momentach

PRZYKŁADOWA APLIKACJA

ZAGADNIENIE POŚREDNIKA

POŚREDNIK NABYWA TOWAR OD **m** DOSTAWCÓW, PRZEWOZI I SPRZEDAJE GO **n** ODBIORCOM.

Znamy:

a_i — maksymalną ilość towaru, jaką można kupić u *i*-tego dostawcy (jego podaż),

 $\mathbf{b}_{j}$ — maksymalną ilość towaru, jaką można sprzedać j-temu odbiorcy (jego popyt),

k_z — koszt zakupu u *i*-tego dostawy,

c_j — cenę sprzedaży *j*-temu odbiorcy,

 $\mathbf{k}_{tij}$ — jednostkowy koszt transportu na trasie do *i*-tego dostawcy do *j*-tego odbiorcy.

Należy ustalić taki plan zakupów, transportu i sprzedaży, aby dochód pośrednika był maksymalny.

Dochód (zysk) = przychód ze sprzedaży (cena) - koszt zakupu - koszt transportu.

ZAKŁADAMY, ŻE POŚREDNIK NIE TWORZY ZAPASÓW, A WIĘC ZAKUPIONA ILOŚĆ TOWARU JEST RÓWNA ILOŚCI SPRZEDANEJ.

OZNACZMY PONADTO PRZEZ:

x_{ij}—WIELKOŚĆ PRZEWOZU NA TRASIE < i, j>,

z_{ij}—DOCHÓD JEDNOSTKOWY (ZYSK) Z TRASY < **i**, **j**>,

$$\mathbf{z}_{ij} = \mathbf{c}_{j} - \mathbf{k}_{zi} - \mathbf{k}_{tij}$$

Model matematyczny zagadnienia pośrednika można zapisać następująco: znajdź takie wartości zmiennych x_{ii} aby:

$$\sum_{i=1}^{m} \sum_{j=1}^{n} z_{ij} x_{ij} \to max$$

Funkcja celu maksymalizuje dochód pośrednika.

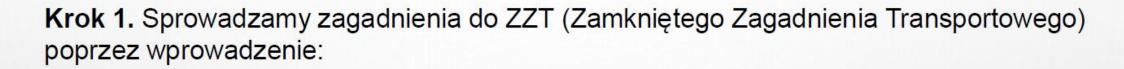
$$\sum_{i,j}^{n} x_{ij} \le a_i \quad (i = 1, \dots, m) \quad \Longrightarrow \quad$$

 $\sum_{i=1}^{n} x_{ij} \le a_i$ (i = 1, ..., m) Warunek zapewnia, że od każdego dostawcy w się (i kupuje) nie więcej niż wynosi jego podaż. Warunek zapewnia, że od każdego dostawcy wywozi

$$\sum_{ij}^{m} x_{ij} \leq b_j \quad (j = 1, \dots, n)$$

Warunek gwarantuje, że każdemu odbiorcy dostarcza się (i $\sum x_{ij} \le b_j \quad (j = 1, ..., n)$ sprzedaje) nie więcej niż wynosi jego popyt. Plan przewozu określa jednoznacznie plan zakupu i sprzedaży.

$$x_{ij} \ge 0$$
  $(i = 1, ..., m; j = 1, ..., n)$

1) Fikcyjnego dostawcy (FD) o podaży równej popytowi wszystkich odbiorców

$$a_{m+1} = \sum_{j=1}^{n} b_j$$

2) Fikcyjnego odbiorcy (FO) o popycie równym podaży wszystkich dostawców

$$a_{n+1} = \sum_{i=1}^{n} a_i$$

3) Zerowych dochodów jednostkowych na trasach od fikcyjnego dostawcy oraz do fikcyjnego odbiorcy.

Krok 2. Wyznaczamy rozwiązanie wyjściowe, stosując metodę maksymalnego elementu macierzy, czyli rozwiązywanie zadania rozpoczynamy od tras najbardziej dochodowych.

Krok 3. Rozwiązanie jest optymalne, jeżeli:

$$\Delta_{ij} \leq 0 \quad \langle i,j \rangle \in N$$

• POŚREDNIK KUPUJE TOWAR U DWÓCH DOSTAWCÓW (PODAŻ: 20 I 30, JEDNOSTKOWE KOSZTY ZAKUPU 10 I 12), PRZEWOZI GO I SPRZEDAJE TRZEM ODBIORCOM (POPYT: 10, 28 I 27, CENY SPRZEDAŻY: 30, 25 I 30). JEDNOSTKOWE KOSZTY TRANSPORTU PODAJE TABELA:

	O ₁	O ₂	O ₃
D_1	8	14	17
D ₂	12	9	19

- a) wyznacz plan dostaw maksymalizujący zysk całkowity pośrednika
- b) oblicz całkowity koszt zakupu, całkowity koszt transportu, przychód i zysk pośrednika
- c) czy uzyskane rozwiązanie jest jedynym rozwiązaniem optymalnym

• POŚREDNIK KUPUJE TOWAR U DWÓCH DOSTAWCÓW (PODAŻ: 20 I 30, JEDNOSTKOWE KOSZTY ZAKUPU 10 I 12), PRZEWOZI GO I SPRZEDAJE TRZEM ODBIORCOM (POPYT: 10, 28 I 27, CENY SPRZEDAŻY: 30, 25 I 30). JEDNOSTKOWE KOSZTY TRANSPORTU PODAJE TABELA:

Krok 1.

Celem zadania jest maksymalizowanie zysku, jaki może osiągnąć pośrednik. Można więc zapisać, że:

$$f(c) = Z_c \rightarrow max$$

(słownie: funkcja celu równa się zysk całkowity dąży do maksimum) Wiemy także, iż całkowity zysk jest różnicą między osiąganymi przychodami i ponoszonymi kosztami, czyli:

$$\mathbf{Z}_{c} = \mathbf{P}_{c} - \mathbf{K}_{c}$$

(słownie: zysk całkowity równa się przychody całkowite minus koszty całkowita)

Sekwencja czynności wykonywanych przez pośrednika jest następująca:

- a) Pośrednik kupuje towar u dostawców : (ponosi **koszt** w postaci zapłaty ceny zakupu)
- b) Pośrednik przewozi go do odbiorców (ponosi koszt transportu)
- c) sprzedaje towar odbiorcom (osiąga **przychód** w postaci zapłaty, jaką za to otrzymuje, która ma wysokość ceny sprzedaży)

	O ₁	O ₂	O ₃
$D_\mathtt{1}$	8	14	17
D ₂	12	9	19

• POŚREDNIK KUPUJE TOWAR U DWÓCH DOSTAWCÓW (PODAŻ: 20 I 30, JEDNOSTKOWE KOSZTY ZAKUPU 10 I 12), PRZEWOZI GO I SPRZEDAJE TRZEM ODBIORCOM (POPYT: 10, 28 I 27, CENY SPRZEDAŻY: 30, 25 I 30). JEDNOSTKOWE KOSZTY TRANSPORTU PODAJE TABELA:

Krok 1 cd.

Widzimy zatem, iż koszty całkowite są sumą kosztów zakupu (cen zakupu) i kosztów transportu):

$$\mathbf{K}_{\mathrm{c}} = \mathbf{K}_{\mathrm{z}} + \mathbf{K}_{\mathrm{T}}$$

(słownie: koszty całkowite równają się koszty zakupu plus koszty transportu)

Należy więc skonstruować macierz zysków jednostkowych, które osiąga pośrednik na poszczególnych trasach korzystając ze wzoru:

$$\mathbf{Z}_{\text{DmOn}} = \mathbf{C} - \mathbf{K}_{z} - \mathbf{K}_{t}$$

(słownie: zysk na trasie od Dostawcy "m" do Odbiorcy "n" równa się cena sprzedaży towaru Obiorcy "n" minus koszt zakupu od Dostawcy "m" minus koszt transportu na tej trasie)

	O ₁	O ₂	O ₃
D_1	8	14	17
D ₂	12	9	19

D1
$$\rightarrow$$
 O1
30 - (10 + 8) = 30 - 18 = 12

Macierz zysków jednostkowych

	01	02	O ₃
D_1	12	1	3
D ₂	6	4	-1

• POŚREDNIK KUPUJE TOWAR U DWÓCH DOSTAWCÓW (PODAŻ: 20 I 30, JEDNOSTKOWE KOSZTY ZAKUPU 10 I 12), PRZEWOZI GO I SPRZEDAJE TRZEM ODBIORCOM (POPYT: 10, 28 I 27, CENY SPRZEDAŻY: 30, 25 I 30). JEDNOSTKOWE KOSZTY TRANSPORTU PODAJE TABELA:

Krok 2.

Jeśli dostawcy nie są wstanie zaspokoić popytu, lub podaż przewyższa popyt wprowadzamy fikcyjnego dostawce (o podaży równej popytowi wszystkich odbiorców) i fikcyjnego obiorcę (o popycie równym podaży wszystkich dostawców) aby zbilansować macierz. Zyski jednostkowe z transakcji z fikcyjnymi podmiotami będą każdorazowo równe zero. Umieszczone na tych trasach wolumeny przewozu odzwierciedlają nie zaspo odbiorców lub niewykorzystaną podaż dostawców (w zależności od sytuacji).

	O ₁ (10)	O ₂ (28)	O ₃ (27)	OF (50)
D ₁ (20)	12	1	3	0
D ₂ (30)	6	4	-1	0
DF (65)	0	0	0	0

• POŚREDNIK KUPUJE TOWAR U DWÓCH DOSTAWCÓW (PODAŻ: 20 I 30, JEDNOSTKOWE KOSZTY ZAKUPU 10 I 12), PRZEWOZI GO I SPRZEDAJE TRZEM ODBIORCOM (POPYT: 10, 28 I 27, CENY SPRZEDAŻY: 30, 25 I 30). JEDNOSTKOWE KOSZTY TRANSPORTU PODAJE TABELA:

Krok 3.

Dla tak skonstruowanej macierzy rozpoczynamy rozpisywanie pierwszej propozycji optymalnego planu przewozów, kierując się regułą **maksymalnego elementu macierzy.** Czyli rozpoczynamy rozpisywanie przewozów od tras, na których osiągany zysk jest największy. Pamiętamy przy tym o regule, iż w pierwszej kolejności rozpisujemy trasy między dostawcami i odbiorcami rzeczywistymi, a gdy te zostaną już uzupełnione, dopiero przechodzimy do wiersza i kolumny podmiotów fikcyjnych.

	O ₁ (4	~~10)~~ 0	O ₂ ~~(28)~~ 0		O₃ ~~(27)~~ ~~17 15~~ 0		OF ~~(50)~~ 0	
D ₁ ~~(20)~~ ~~10~~	12		1		3		0	
0		10		X		10		X
D (20) 2.0	6		4		-1		0	
D ₂ ~~(30)~~ ~~2~~ 0		x		28		2		x
DF ~~(65)~~ ~~50~~	0		0		0		0	
0		X		X		15		50

• POŚREDNIK KUPUJE TOWAR U DWÓCH DOSTAWCÓW (PODAŻ: 20 I 30, JEDNOSTKOWE KOSZTY ZAKUPU 10 I 12), PRZEWOZI GO I SPRZEDAJE TRZEM ODBIORCOM (POPYT: 10, 28 I 27, CENY SPRZEDAŻY: 30, 25 I 30). JEDNOSTKOWE KOSZTY TRANSPORTU PODAJE TABELA:

Krok 4.

Skoro zaspokoiliśmy już, na tyle, na ile było to możliwe, popyt odbiorców, wykorzystując podaż dostawców i maksymalizując zysk pośrednika, sprawdźmy, czy zaproponowane rozwiązanie jest optymalne. Czyli, czy spełnia warunek funkcji celu, jakim jest maksymalizacja zysków pośrednika, przy danych ograniczeniach. Pomoże nam w tym wyliczenie zmiennych dualnych αi i βj korzystając ze wzoru:

 $\mathbf{z_{ij}} - \mathbf{\alpha_i} - \mathbf{\beta_j} = \mathbf{0}$ (podpowiedź: rozwiązując układ równań, wygodnie jest przyjąć, że $\alpha_F = 0$)

	O ₁ (	~~10)~~	O ₂ ~~(~~	~~28)~~	O₃ ~~(27~~	~~17 15~~ 0	OF (	~~50)~~	$\alpha_{\rm i}$
D ₁ ~~(20)~~ ~~10~~	12		1		3		0		3
0		10		X		10		X	
D ₂ ~~(30)~~ ~~2~~ 0	6		4		-1		0		-1
D ₂ ~~(30)~~ = 0		X		28		2		X	-1
DF ~~(65)~~ ~~50~~	0		0		0		0		0
0		X		X		15		50	U
$\boldsymbol{\beta}_{j}$	!	9	!	5		0		0	<u>z12 - α1 -</u>

$$z21 - \alpha 2 - \beta 1 = 0$$

$$z11 - \alpha 1 - \beta 1 = 0$$

$$z1F - \alpha 1 - \beta F = 0$$

$$zFF - \alpha F - \beta F = 0$$

• POŚREDNIK KUPUJE TOWAR U DWÓCH DOSTAWCÓW (PODAŻ: 20 I 30, JEDNOSTKOWE KOSZTY ZAKUPU 10 I 12), PRZEWOZI GO I SPRZEDAJE TRZEM ODBIORCOM (POPYT: 10, 28 I 27, CENY SPRZEDAŻY: 30, 25 I 30). JEDNOSTKOWE KOSZTY TRANSPORTU PODAJE TABELA:

DF-> O₂

Krok 5.

Następnie wyznaczamy zmienne kryterialne dla tras nie bazowych, korzystając ze wzoru:

$$\Delta_{ij} = \mathbf{z}_{ij} - \alpha_i - \beta_j$$

Jeśli, któraś ze obliczonych zmiennych kryterialnych ma wartość dodatnią należy wybrać pętlę zmian oraz ponownie obsadzić trasy. Dodawanie i odejmowanie na kolejnych trasach zapewni równowagę. Zabrać możemy maksymalnie tyle, ile wynosi minimum z tras, z których odejmujemy.

Gdy już to zrobimy powracamy do kroku 4 i sprawdzamy czy nowe rozwiązanie spełnia funkcję celu.

$$D_1 \rightarrow O_2$$
  $\Delta_1 = 1-5-3 = -7$
 $D_1 \rightarrow OF$ $\Delta_2 = 0-3-0 = -3$
 $D_2 \rightarrow O_1$ $\Delta_3 = 6+1-9 = -2$
 $D_2 \rightarrow OF$ $\Delta_4 = 0+1-0 = 1$
 $DF \rightarrow O_1$ $\Delta_5 = 0-0-9 = -9$

 $\Delta_6 = 0-0-5 = -5$

	O ₁ (10)	O ₂ (28)	O ₃ (27)	OF (50)
D ₁ (20)	х	-7	х	-3
D ₂ (30)	-2	x	× -	1
DF (65)	-9	-5	_ x	x

PRZYKŁADOWA APLIKACJA

